

IZHAJA VSAKI DAN

Če ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Fostojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 nvč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 8 st. mm, smrtne, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira.

Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: celotno leto K 5-20, pol leta K 2-60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilno pisana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista, UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik koncesij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna koncesorja lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Narod. delav. organizacija

sklicuje za

jutri, dne 1. avgusta

ob 9. uri predpoludne

javni shod

v gledal. dvorani

„Narodnega doma“ v Trstu.

DNEVNI RED:

1. Poročilo o štrajku v Ajdovščini.

Na obilno udeležbo uljudno vabi

ODBOR

Narodne delavske organizacije.

Brzobjavne vesti.

Sestanek ruskega carja s francoskim predsednikom.

PARIZ 30. Predsednik Fallieres je ob 2 uri popoldne odpotoval v Cherbourg, kjer se sestane z ruskim cesarjem. Predsednika spremljajo ministri za unanje stvari, voine in mornarice, ter francoski poslanik v Petrogradu in ruski poslanik v Parizu.

Spor med Japonsko in Kitajsko.

JOKOHAMA 30. (Nem. at. kab. družba). List „Kokumin“ izjavlja, da je prišlo do prekinitve, Diference v železniškem vprašanju Antung-Mukden so še vedno iste. Pravica Japonske in tudi ne mednarodni položaj zahteva, da vstopa v železnižnem vprašanju.

Požari.

ŠOPRONJ 30. (Ogr. biro). V občini Locz je včeraj po noči nastal ogenj, ki se je z vso naglico razširil in vpepelil 40 hiš in 50 gospodarskih poslopj. Razun tega je zgorela tudi krma. Neka ženska je umrla za opeklinami. Tri osebe so bile težko ranjene. Škoda je znatna.

TURČIJA.

CARIGRAD 30. „Jeni Gazeta“ je zvečala iz avtentičnega vira, da je car Nikolaj opustil svojo namero, da bi obiskal Carigrad.

CARIGRAD 30. (Ogr. biro). Danes popoldne je v skladiščih delniške tovarne jute in konoplja v Brezbeftalvi blizu Budimpešte nastal ogenj, ki je ušil 40 vagonov jute in konoplja.

PERZIJA.

TEHERAN 30. Včeraj sta bila usmrtena dva ugledna revolucionarja, ki ju je obsojilo vojno sodišče. — Pričakovati je še nadaljnjih aretacij.

PARIZ 30. Kazensko policijsko sodišče je razpustilo sindikate poštnih in brzobjavnih uradnikov, ki so se bili omovali za časa štrajka.

Dogodki na Španskem.

Španska se nahaja v revoluciji. To je razvidno iz poročil, ki so prihajala ta dni. Sicer smo navajeni, da prihajajo iz Španije vsako toliko časa poročila o nemirih. Posebno je znana Barcelona, glavno mesto Katalonije kot pravo pravico anarhistično gnezdo. — Zato v početku tudi nismo poлагali posebne važnosti poročilom o nemirih.

No, kakor se vidi, se takrat ne gre več za navadne lokalne nemire, ampak za revolucijo v pravem pomenu besede. A do revolucije je prišlo, ker je vlada začela vojno s Kabilij v Maroku.

Zakaj se je zapletla Španija v vojno s Kabilij?

V času, ko se je vojakovalo v Maroku več pretendentov medsebojno za prestol, je

imel pokrajino Rif, ob sredozemskem morju v oblasti pretendent Rogi Bu Hamara. Od tega pretendentista sta dobili dve družbi, ena francoska in ena španska dovoljenje za gradnjo neke železnice v omenjeni pokrajini, ter so začeli brez drugega z delom. To je vzbudilo nejevoljo Kabilov, ki so jako bojevit, ljubosumni na svojo neodvisnost, Poleg vsega tega so Kabilij tudi fanatični mohamedanci, ki smatrajo za onečanje svoje dežele, ako stopi v isto tuj nevarnik. Deloma zato ker je dovolil tujcem, da so se naselili v njihovi deželi, deloma iz razlogov, da Kabilij sploh ne marajo kake gospodarske zadeve, je Rogi Bu Hamara moral bežati iz dežele. Med tem so Španci nadaljevali z gradnjo železnice. Ko so prišli dne 9. t. m. delavci na vse ugodaj na delo, se jim je približal nekaj Kabilov ter zahtevalo od njih, da se odstranijo. Ker delavci tega niso hoteli storiti, so jih Kabilij napadli z noži ter umorili nekatere, medtem ko so začeli na druge streljati, ki so na to pobegnili. Pozneje so našli 6 ožganih in grozno razmesarjenih mrtvih trupel.

Čim so delavci došli v Melilo, je bilo takoj poslano na lice mesta vojaštvo, ki naj bi kaznovalo krivce. A ker je dežela hribovita in so stanovanja dobro zavarovana, skrita, a so poleg tega Kabilij jako dobri strelci, se je Špancem takoj iz začetka slabo godilo. Morali so torej pošiljati vedno nova ojačenja. Položaj za Špance je postal vedno bolj kritičen, to tembolj, ker so se vojakovali z ljudmi, ki so bili — kakor že rečeno — izvrstni strelci in poleg tega zelo hrabri, a kar je glavno, so se bojevali v lastni domovini in za njeno neodvisnost.

Na vsak način računa španska vlada, da bo morala poslati v Maroko kakih 40—60000 mož.

Agitacije proti vojni.

Ker ljudstvo sploh ni razumelo, čemu bi morala Španija pošiljati svoje sinove v Afriko da bi se dali tam pobiti od roparskih Kabilov, je došlo že pri odhajanju prvih vojaških čet na bojišče, do demonstracij in nemirov. To razburjenje ljudstva so izrabili socijal., republikanci in karlisti, sploh nezadovoljni elementi. Začelo se je po celi deželi agitacijo proti vojni in proti poklicu rezervistov pod orožje. Od poklicanih rezervistov iz leta 1906, 1907 in 1908 ni v nekaterih pokrajinah odinili eden pod orožje.

Nasilstva policije. — Krvavi dogodki v Barceloni.

Mej tem ko so se protivladne stranke pripravljale na organizacijo odpora proti vladni nameri, je udrla policija v prostore delavskih organizacij in v privatna stanovanja raznih voditeljev opozicijskih strank, kjer se je polastila raznih korespondenc. Vsi oni ki so količkaj ugovarjali, so bili aretirani. — Na ta način je policija aretirala v eni sami noči okoli 200 oseb. Zataknilo so vsem usta, zbog česar se je udušilo 10 socijalistov. Eden je bil ustreljen z revolverjem v grlo.

Proglazenje generalnega štrajka v Barceloni.

Poleg zgoraj omenjenih nasilstev je policija odredila, da se ima zapirati vse javne lokale že ob 9. uri večer. Obenem je izdala policija strogo prepoved glede nošenja orožja ter prepoved zbiranja na javnih ulicah in trgih. Socijalisti so na to opozorili po svojih zaupnikih po noči delavce Barcelone in okolice, da se ima proglasiti za naslednji dan generalni štrajk. Na ta način je ostalo mesto popolnoma izolirano in odrezano od ostalega sveta.

Mesarsko klanje.

Policija je na to začela med delavci pravo mesarsko klanje.

Mnogo socijalistov je bilo iznenađenih v svojih stanovanjih, ter v pravem pomenu besede zaklanih, druge tam mnogo družinskih očetov, so vlekli brez razloga v ječo. — Policija je vlekla v lokale socijalističnih organizacij, ter težko ranila 35 delavcev. Ker policija ni več zadoščala, je poslala vlada vojaštvo na pomoč. A tudi to vladi ni pomagalo.

Vojaštvo odreklo pokorščino.

Neki stotnik je zapovedal svojim ljudem natakati bodala, da bi razporedili neko zborovanje, ki se je vršilo pod milim nebom. A nihče ni poslušal. Nek desetnik je rekel stotniku: „Ubijem te, pes nevarni“, in je tudi ustrelil, ne da bi zadel. Potem je zapustil svojo četo in šel med zborovalce.

Suspenderanje ustave. — Proglazenje obsednega stanja.

Ker so se ponavljali alični dogodki, kakor smo opisali gori glede Barcelone, tudi po drugih krajih države, je vlada proglasila za celo deželo obsedno stanje, ter dala kralju v podpis dekret, s katerim se suspendira vse ustavne svobščine v celi Španiji. Ta okolnost — proglazenje obsednega stanja in suspendi-

ranje ustave — govori jasneje ko vse drugo, da je položaj res zelo kritičen. Sicer so zadnja poročila zopet nekoliko mirnejša. — A ne smemo pozabiti, da prihajajo vsa taka poročila iz vladnih virov, a vsaka vlada prikriva v takem položaju resnico, dokler more.

Revolucija premagana?

BEROLIN 30. — Neka iz Madrida sem došla brzojavka pravi, da so v Barceloni redne čete premagale revolucionarje. Mnogo revolucionarjev je izročilo orožje.

Najbolj kritičen položaj je premagan.

LONDON 30. Včeraj je bila v Madridu v stanovanju generala Dominguera konferenca generalov. Sklepalo se je o odredbah, katere bi trebalo ukreniti. Splošno je vladalo mnenje, da je kritičen položaj v revoluciji premagan. Generalni kapitan v Barceloni da ima na razpolago zadostno četo za udušenje revolucije.

CERBERE 29. V Granollerasu sta bila zažgana dva samostana. V Casa de la Selva je prebivalstvo razorožilo orožnike, jih ujelo in zaprlo v vojašnice. Od rezervistov letnikov 1906, 1907 in 1908, pozvanih pod orožje, se nihče ni odzval pozivu.

SAN SEBASTIAN 30. Revolucionarno gibanje v Tarragoni, Saragoni in Figuerasu je izpodletelo. Mir je zopet vzpostavljen. Aretiranih je bilo 22 upornikov. Kakor poročajo listi iz Madrida, je bil aretiran voditelj socijalistične stranke Pablo Iglesias, ki je pripravljaval ustajo. Mestno hišo so zaprli.

CERBERE 30. Danes predpoludne ni odšel noben vlak na špansko ozemlje. Glasom semkaj došli poročila silno vre v pokrajini Geronas.

CERBERE 30. Iz Biarritza semkaj dopeli potniki, ki so najprej potovali po morju, potem peš in slednjič iz Geronas po železnici, pripovedujejo, da je bila revolucija v Barceloni ob njihovem odhodu na višku. Zažgani so bili do enega vsi samostani. Topništvo je streljalo na hiše in na ljudi.

HENDAYE 30. V zadnjih dneh je prekorajlo mejo 3000 španskih vojakov beguncev, od teh več sto danes predpoludne. Več del istih je izjavilo, da se povrnejo na Španijo z don Jaimom.

Boji okoli Melile.

MADRID 30. Glasom poročila iz Melile je križarka „Numantia“ pričela obstreljevati višine Gargu, ki so jih Mavri gosto zasidli.

MALAGA 30. Glasom uradno še ne potrjenih privatnih informacij je dne 27. t. m. na španski strani bilo stvna pred Melilo beje 20 častnikov ubitih in ranjenih, 200 vojakov je bilo ubitih, 800 vojakov pa ranjenih.

MADRID 30. Uradno poročajo iz Melile od 29. t. m.: V predvčeršnjem boju so glasom informacij urojenecv imeli Mavri 100 mrtvih in še primerno več število ranjenih. Neko gotovo število Kabilov se je vže umaknilo v svoja bivališča. Obmejni poveljnik v Alhucemasu je obvestil rodove v Axdirju, da prične topništvo zopet obstreljevati obrežje, ker so se radi hudega napada le opravičevali.

MADRID 30. Uradno se poroča: Vesti iz Barcelone so povoljne. Konjeništvu je v predmetjih odbilo upornike, na katere je streljalo topništvo in jim prizadejalo velikih izgub. Preostali so se udali in položili orožje. Treba je še očistiti kraje v okolici Barcelone, kjer se nahaja še malih čet upornikov.

Poljaki o slovanskem Trstu in Istri.

Nekaj časa sem so začeli Poljaki vedno bolj baviti se z našimi razmerami. „Nova Reforma“ ima o zadnjih volitvah v Trstu izorpljiv in vrlo informativen članek.

Članek je naslovljen: „Slovanski Trst“ in začnjenja z besedami:

„Za Slovence sijajni vspeh zadnjih volitev v Trstu je čbnil pozornost vseh Slovanov na to največjo avstrijsko luko, o katere važnosti v obče, a za Slovence posebno, se je dosedaj vse premalo govorilo in mislilo. Te volitve pa so pokazale, da je Trst vsaj toliko slovanski, kolikor italijanski, a najmanje nemški, ker je ljudstvo v Trstu in v Istri samo jasno izjavilo, da je de facto in dejure slovansko.“

Dosedaj je Trst dajal vsemu hrvatsko-slovanskemu pomorstvu italijanski značaj, ali v zadnjem času se je začelo izgubljati tudi to. Danes je italijanska hegemonija radi samovolje italijanske manjšine že vsem v Avstriji preadisa. Italijani-irredentovci, kakor

tudi njihovi socijalisti, ne morejo računati na zaupanje vladnih krogov, ki so morali v državem int-resu nujno spremeniti, oziroma vsaj ublažiti taktiko napram primorskim Slovanom.

O vedenju avstrijskih Slovanov nasproti Trstu in Istri piše list:

Začeli so sedaj tudi drugi Slovani osebno seznanjati se s Trstom — Čehi, Poljaki in Srbi. Ustanovljen h je več samostalnih bank in finančnih društev, deloma slovenskih, deloma hrvatskih in deloma čeških. Slovanški življenj prevaguje v Trstu brzim narečjem in začnjenja vzbujati tudi društveno in organizatorno življenje. Nedavne volitve so pa verna slika njihove političske moči.

Potem pravi list, da si vlada prizadeva, da bi podpirala stremljenje Nemcev, da bi ti zadobili trdno oporo ob obalah Jadranskega mrja. Pri tem računa vlada na to, da Slovenci kmalo dorastejo Italijane v moči, pa da se močno izrabijo v medsebojni borbi, kar bo koristilo Nemcem, ki bodo kakor tretji element z vlado v zaledju pobirali plodove ptuje borbe!!

To je moment, pred katerim morajo stati na straži Slovenci in Hrvati. Situacija od vseh Slovanov največjo energijo in vstranost, politik osvobodne roke. Oči južnih Slovanov so obrnjene v Trst, ki ima za njih neprecenljiv pomen, a po tem tudi za vse nas Slované v Avstriji.

Na podlagi tega je bodočnost slovanskega Trsta in Istre odvisna od političske razumnosti in sloge ter vzajemnega podpiranja Hrvatov in Slovencev.

Ta glas v poljakem listu je tem važnej, ker je „Nova Reforma“ glasilo narodne demokracije, ki je ena najmočnejših strank v poljskem „Kolu“, in ki je stala dosedaj daleč proč od vzajemnega dela z drugimi Slovani.

„Veleizdajniški proces“

v Zagrebu.

(107. dan razprave.)

Zagreb 29. VII.

Nastić pred sodiščem.

Po nekaterih vprašanjih drž. pravdnika, in predsednika sta izjavila obtožena A da m in Valerijau Pribečević, da vstopa pri svoji izpovedbi, da vse, kar govori Nastić v zvezi s „Slov. jugom“ in s kakor-šnosibodi revolucionarno organizacijo je neresnično ter da je ves ta proces političen!

Nastić je izjavil tibim glasom, da vstopa pri svojih izpovedbah. S tem je bila konfrontacija s pričjo zaključena.

Branitelj dr. Popović je še z dovoljenjem predsednikovim stavil Nastiću vprašanje: dali se je med 30. septembrom in 15. oktobrom 1907 sestal z glavnim obtožencem v četinskem procesu radi bomb, Rajkovićem, ali v Sarajevu, ali v Zemunu, ali v Belemgradu? Dne 30. septembra je namreč Rajković, ki je prinesel bombe na Cetinje, šel v Beligrad. Nič se pa ne ve, kje se je mudil do 15. oktobra.

Nastić: Ne. Branitelj dr. Popović: „Jaz sem že v državnem zboru v Budimpešti govoril o svoji informaciji, da je bilo dogovorjeno, da je s preganjenem Srbov začeti takoj po prvi volitvi patrijarha v Karlovcih (julij 1908). Najprej so hoteli videti, dali bo srbako-samostojna stranka glasovala za vladnega kandidata? Tako j na to je izšel „Finale“ in začela so stiranje Srbov. Tudi ni do danes še dementiran razgovor med generalom Steebom, svakom bana Raucha in veleposelnikom pl. Pisatićem. Steeb je trdil tedaj, da je cesar že dolgo poprej, nego je izšel „Finale“, poznal njegovo vsebino. Nastić taj vse. Sicer pa da je zanj glavna stvar, da brošura ni bila pisana po nalogu vlade. Branitelj dr. Popović: „Kdo vam je dal denar za Finale?“ Nastić: „Tega ne smem izdati, ker bi dotičniku s tem napravil neprijetnosti.“

Po kratki pavzi so obtožence privedli v dvorano. Obtožena Bekić in S. Živković kakor tudi branitelj dr. Lukinić so konstatirali, da je Nastić ali dne 12. ali 13. avgusta 1908 na svojem prvem zapriseženem zaslišanju govoril neresnico. Dne 12. je namreč rekel, da ne pozna ne obtožena Bekića, ne Živkovića, ne osebno, ne drugače; dne 13. t. m. pa je potem, ko je prečital zapisnik o zaslišanju obtoženca Valerijana Pribečevića, oba označil kakor diskretni adrese!!

Pred leti je umrl neki podvzetnik voz, ki je zapustil udovo in 3 ali 4 mladoletne otroke. B. je zapustil premoženje, v vrednosti 60—70000 kron. Oficijal X. je bil varuh. Oskrbnoval je premoženje tako izborno, da se je isto v kratkem pomajšalo za več tisočakov.

Prejšnji redarstveni ravnatelj Busich ga je radi tega poslal v Pulo, kjer je ostal 8 mesecev, ter se potem zopet vrnil v Trst.

Aretiran Rus. — Kam je zginilo 300 rubljev?

O omenjenem oficijalu je sploh znano, da je sprejemal darove od sumljivih oseb. Znan je o njem stvar, da se je naravnost čuditi, kako da mora biti, tak človek še funkcionar policije.

O neki priliki je bil aretiran neki Rus. Našli so pri njem 300 rubljev ter mu jih odvzeli. Onih 300 rubljev je izginilo na popolnoma nepojasnjen način iz sobe, kjer je uradoval oficijal X!

tašci.
In pri vsem tem se mož spušta v take vrste kupčije.

Tržaška mala kronika.

Inspektor oddelka redarjev g. Josip Spiller (ki je bil včeraj imenovan kancelistom) je bil kakor znano nedavno temu ponoči ranjen v stegno z bajonetom od nekega bosanskega vojaka. Pred nekoliko dnevi so Spillerja iz njegovega privatnega stanovanja prenesli v sanatorij zdravniške postaje „Igea“ v ulico dell'Eremo. Njegovo stanje je še vedno nevarno, vendar je nade, da okrevi, in da ne bo treba daljših operacij.

Prijatelj noža. Predvčeraj popoldne se je 35-letni Fran Kocijan stanujoč v ulici Poniziano podal v ulico Crosada, kjer je hotel govoriti z neko prostitutko. Ker se ista njegovemu pozivu ni odzvala, jej je zažugal z nožem.

Pozvali so redarja, ki je Kocijana odvedel na policijo. Tu je isti izjavil, da ni imel nikakega slabega namena, ampak da si je hotel le potezati nohte. Vžlic temu izgovoru so ga poslali v ul. Tigor.

V mestno bolnišnico so bili včeraj vsprejeti: Stefanija Sturman 5 let stara iz Milj, ker si je zlomila kost na laktu; Tereza Cijak, 58-letna perica iz Škornjke, ki je včeraj padla in si zlomila desno nogo; Franc Altraz, star 13 let, iz Sr. Ivana, ki si je valed padca zlomil desno roko.

Koledar in vreme. — Danes: Ignacij sp. — Jutri: 9. pobink. ned. Verige sv. Petra. — Temperatura včeraj ob 2. uri pop. Cels. + 30.5. — Vreme včeraj: lepo, zvečer: lepo. Vremenska napoved za Primorsko: — Lepo, večinoma jasno. Zmerni vetrovi. — Vroče. Tendence za nevihte.

Društvene vesti.

Pevsko društvo „Lipa“ iz Bazovice — opozarja vsa bratska pevska društva iz Zgoranje okolice, da se anidejo v nedeljo dne 1. avgusta točno ob 3. uri popoldne na Padričah, da potem skupno odidejo na slavnostne prostore v Bazovico. Na ta način se olajša vzajemnost.

Društvo „Zvezda“ na Dunaju priredi v nedeljo 1. avgusta društven izlet v Maria-Ebenzerdorf. Odhod je s postaje južnega kolodvora ob 3. uri pop. V Brunnen Geb. je nastanek v slov. gostilni „Zum grünen Kranz“, Ebenzerdorfstrasse 18. rdkoder je pešizlet na „Poprišče“. — Izlet vodi g. Šuligoj.

Izlet se bo vršil ob vsakem vremenu.

Pevsko društvo „Zarja“ v Rojanu bo praznovalo dne 8. avgusta 20-letnico svojega obstanka.

Ker slavi letos več bratskih društev svoj jubilej, sklenilo se je omejiti se na veselico v ožjem obsegu, ki se bo vršila v vseh društvenih prostorih „Konsumnega društva v Rojanu“.

Vapored bo jako bogat in mičen. Iz nežnih in krepkih grl naših vrlh okoličank in okoličanov se bo razlegala lepa slovenska umetna in narodna pesem, spremljena od druž. godbe „Z rje“, ki nas bo tudi med odmorom kratkocasil.

Pa tudi druge zabave ne bo manjkalo, kakor šaljiva pošta, urečolov, bazar, korijandoli itd.

Dobroznana kuhinja in izvrstne kapljice nam ni potreba še posebej omenjati, pripominjamo samo, da bo zadovoljen, kdor pride na slavnost, na duši in na telesu.

Zato naj nihče ne zamudi pohiteti dne 8. avgusta na senčnati vrt „Konsumnega društva v zavednem našem Rojanu“!

Teloyadno društvo

TRŽAŠKI SOKOL

v Trstu

Bratje Sokoli! Vabimo Vas, da se udeležite danes zvečer v koliko možno največjemu številu ustanovnega občnega zbora „sokolskega odseka v Rojanu“. Začetek točno ob 8 in pol uri v prostorih „Konsumnega društva v Rojanu“ (poleg cerkve).

V nedeljo 1. avgusta se udeleži naše društvo komparativno slavnostnega razvija zastave perškega društva „Lipa“ v

Bazovici. Sokoli v kroja se zberemo točno ob 1 in pol v telovadnici ter se odpeljemo skupno s posebnim vozom (bregom). Vožnja stane 1 Kr.

Vsi drugi udeležniki in prijatelji Sokola si morajo preskrbeti listke za vožnjo že danes pri vratarici v Nar. Domu, kajti v nedeljo bo pripravljenih le toliko voz, kolikor bo prodanih listkov.

Na zdar!

Odbor.

Šentjakobska Čitalnica vabi najuljudnejše vse svoje gg. pevke in pevce na izvenredno pevsko vajo ki se vrši danes pričenši ob 8:30 radi jutrajnjega nastopa v Bazovici. — Ob enem javlja, da bo odhod od društvenih prostorov jutri ob 1. uri. Radi vročine odhod po Bošketo.

„Tržaško podp. in bralno društvo“ vabi svoje člene, da se številno udeležijo slavnosti v Bazovici. Društvena zastava se razvije pred vajo, kjer se bodo zbirali tudi udje vseh drugih društev.

Vodstvo.

eransko društvo V b 1. uri popoldne o strljanje v tarčo Bazovici. Cena za 5 ude 60 stot. Gostje

DAROVI

V počestitev spomina blagopokojne Milice Boltar ste darovali: gospe Marija Hamplik 10 kron in gospica A. Scheimerjeva 5 kron za žensko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu.

Denar hrani uprava našeg lista.

— V isti namen ženski popružnici sv. C. in M. rodbina Zw.ter 5 K, gđ. Josipina Furlani 3 K.

— Namesto venca na krato pok. gospe Milice Boltar-Valentič darovala gospica Ivanka Sancin, učiteljica 20 K, v prid školenj. podružnice družbe sv. C. in M.

Za kolo sreče v korist ženske podružnice sv. C. in M. na slavnosti v Bazovici so darovali: gđ. May Gulič 4 galaterijske predmete, gđ. Lenasi punčiko, g. dr. Rekar vazo za cvetlice.

Vesti iz Goriške.

V Sežani na železnični postaji ne moreš dobiti — kar je nekaj časa sem — slovenskih voznih listov; vajujejo ti nemško-laške tiskovine.

Kaj pravi k temu novi gospod načelnik? Mi zahtevamo, da uprava takoj preskrbi slovenske tiskovine.

Kdo sili in zahteva, da uslužbenec slovenske narodnosti mora govoriti laški? Nismo-li na slovenskem Kraju?

Zahtevamo, da uprava južne železnice nastavi na postajah na slovenski zemlji, posebno v Sežani — uradnike Slovence.

x Zelenjava in sadje je na Goriškem trgu sedaj izredno po ceni. Pižol v stročjih najboljše vrste stane na drobno po 6 stot. kg. na debelo pa 4 stot. k. Lani ob istem času je stal kilogram do 30 stot. Marelice, ki se dajajo prav dobro porabiti za konzervo, stanejo po 10 stot. kg.; lani so stale 70 stot. Hruške so po 10—12 stot. breskve po 16 stot. kg. Torej je sadje letos posebno po ceni. Vzrok tem nizkim cenam je ta, da je sadje valed prejšnjega deženja in mahoma nastopile silne vročine tako, da ni sposobno za eksport, valed česar ga ostaja na trgu mnogo več, nego se ga porablja za prodajo v mestu. Izjemo delajo jagode, ki so bile lani po 80 stot. kg., letos pa po 1 K 60 stot. do 2 K.

x Pozor pred tatovi! Pevčaraj so vlomili neznanzi usmivci v gostilno in tobakarno g. Josipa Miklusa v Podgori in v tobakarno Franceta Stepančiča v Benčah. Pobrli so povsod nekaj cigaret, špeha in popili vino ter odnesli druge drobnjave.

x Sankcijoniran zakon. Cesar je potrdil zakon o dušenju palagre, ki ga je sklenil goriški deželni zbor pred dvema letoma.

Vesti iz Istre.

Istrski Italijani so — kakor kaže — ostali vedno stari fanatiki in zagriženci. Županstvo v Izoli rpišuje službo poveljnika policije, od katerega zahteva poznavanje italijanskega in nemškega jezika v besedi in pismu. Notabene: zahteva poznavanje nemškega jezika v deželi, kjer nemščina ni niti deželni jezik. — Tako daleč bi se gotovo ne spozabila niti ena naša občina! Mi stojimo na stališču, da sta v Istri edino le hrvaški oziroma slovenski ter italijanski jezik deželna jezika, dočim nima nemščina v Istri nikake eksistenčne pravice. Naravnost smešno pa je, ako zahtevajo od poveljnika občinskih redarjev v Izoli poznavanje nemškega jezika. Za božjo voljo: za koga pa potrebuje ta funkcionar poznavanje nemškega jezika? Z državnimi oblastnjami avtonomna policija itak ne obuje nikdar direktno, ampak vedno le posredovanjem občinskega urada; a če bi tudi morala obdejavati direktno z državnimi oblastnjami, bi se pri tem avtonomna občinska policija v Izoli menda vendar ne posluževala nemškega jezika, dočim državne oblasti nje same morajo z avtonomnimi oblastnjami in korporacijami dopisovati v njihovem — torej v tem slučaju: v italijanskem uradnem jeziku! Italijani se toliko hvalijo s svojo kulturo, kriče vsakokrat, ko prihajamo mi s svojimi zahtevami po enakopravnosti: „viamo

Prilika ugodn. nakupa.

Moderne spalne sobe iz trdega kuhan. lesa

brez obkladkov (rimeša) zelo solidno izdelane z garancijo

po izredno nizkih cenah

PETER JERAJ, trgovina s pohištvom

na vogalu ulice Vincenzo Bellini ter ulice sv. Katerina.

Prilika ugodn. nakupa.

Novo pogrebno podjetje (H. Stibiel in dr.)

z bogato opremo za vsakovrstni pogreb

in prodajalnico mrtvaških predmetov in vsakovrstnih vencev iz umetnih cvetic, perle, porcelana.

.. ZALOGA ..

VOŠČENIH SVEČ. — Prodaja na debelo in drobno.

Se preseli meseca julija t. l. v Corso šte. 49.

blizu lekarne Rovis (Piazza Goldoni).

Majcen Miloš !.

mizar - Trst - ulica Leo šte. 2

priperoča slavnemu občinstvu svojo mizarnico.

Izdeluje vsakovrstno, tudi NAJFINEJŠE POHIŠTVO

Zdravnik in ranocelnik

Dr. Dinko Tecilazič

specijalist

za otroške bolezni

v ulici Stadlon 6, I. n. Telefon 18, IV

(gledal Fenice).

ter ordinira od 2. do 3. ure popoldne.

Cement - Portland

„SALONA“

Družbe „SPALATO“

Anonimno deln. društvo cementa Portland SALONA.

Letni proizvod: 10.000 vagon.

IZKLJUČNI ZASTOPNIK

Leopold Feiner, Trst

.. Pisarna .. Zaloge Cementa
ul. Carradori 16 Riva Grumula 2
Telefon 605. Telefon 23-30

Rodolphe Maas, Trst, ul. Farneto 38

Olje za stroje, cilindre, dinamo, motore itd. itd.

posebno za žage na paro in mline.

Bombaž za čiščenje strojev.

TELEFON 11-45.

Prva narod. velika trgovina

na Goriškem in Primorskem

(Pred 25 leti poznana od Predila do Reke)

Rojaki
Pozor !

V skladu (skladu) ima vsako vrsto živalnih strojev za šivilje, krojače, čevljarje in domačo rabo - Stroji so rabljivi tudi za umetno vsenje. - V zalogi imam tudi živalnih strojev z svetlobo znanko „PFAFF“, kateri ne povročajo pri šivanju nikakega ropota. - Na izbero imam najkrajše in trpežne dvokolesa „Regent“, „Helical-Premier“, „Alfa“, „Bever“ in „Meteor“. Najnižja cena je Kron 108, s prostim tekom Kron 20 več. Za prodane živalne stroje dvokolesa jamčim po dogovoru! - Plašči za dvokolesa od K 6 naprej. - Lastna na novo opremljena delavnica za popravilo živalnih strojev in koles. - Glavni zasop kmetijskih strojev, kakor slamožernice in stikalnice za grozdje in raznih predmetov, prve slov. tovarne K. & B. Ješek, Blansko.

Ravnokar je izšel nov slovenski cenik. — Konkurenca je sploh izključena!

Opozorjamo ob tej priliki slavno občinstvo, da vpraša pred nakupom po ceniku pri stari vrčki

poštenti zanesljivi (agenti) posredovalci se sprejmejo v službo.

Josip Dekleva v Gorici, via Municipio št. 1.

.. Odlikovana krojačnica ..

August Štular

Trst, Via delle Poste št. 12, I. nad.

(ZRAVEN GLAVNE POŠTE)

Izvršuje vsakovrsne obleke najnov. mode (od 50 K naprej) in vsakovrsne uniforme.

Bogata zaloga tu- in inoz. blaga in vseh predmetov, spadajočih v krojaško obrt.

Naročbe se izvršijo točno in se dostavljajo na dom

DELO SOLIDNO

n casa nostra! V tem slučaju pa se poni-
žujejo tako daleč, da odpirajo vrata na stečaj
nemški invaziji!

A kar je pri vsem tem najlepše in za
fanatizem italijanskih Italijanov jako značilno, je,
da izolom županstvo zahteva od načelnika
svojega redarstva poznavanje nemškega jezika,
da si bi opoludne in s lučjo zastoni iskali
v vsaj Izoli le enega Nemca.

Pa tudi sicer ni nikakega praktičnega raz-
loga, ki naj bi zahteval, ali vsaj opravičeval
zahtevo po poznavanju nemškega jezika od
strani imenovanega občinskega organa, dočim
ni o zahtevah poznavanja slovenskega dežel-
nega jezika v razpisu ne duha ne slaba,
da si spada pod županstvo Izola tudi popo-
loma slovenska vas Korta! Nemščina, ki jo
čuješ v Izoli morada vsake kvarte enkrat, naj
bi bila potrebna za izolsko policijo; sloven-
ščina pa, ki jo čuješ vsaki dan, ni potrebna!!

Vesti iz Kranjske

Toča na Notranjskem. V Črnem vrhu
nad Idrijo in okolico je prihrumela dne 28.
t. m. ob 10. zvečer toča. — Nad pol ure je
strahovito bila po polju, ležala je do dne po
dva prsta na debelo po tleh.

Književnost in umetnost

Klub „Vesna“ so ustanovili minoli teden
nekateri bivši člani umetniškega društva
„Vesna“, ki se je pred nekaj leti razšlo, ker
je večina članov zapustila Dunaj. Namen
kluba: prijateljska zveza članov, praktični
stik z naročajočim občinstvom.

Koliko naročil gre v tujino, ker večina
naročiteljev ne pozna domačih moči, mnogo-
stranstvi njih umetniškega delovanja.

Društvo „Vesna“, je slovensko občinstvo
opozorilo na mlade moči, ki so se v (žalibog
prekratnem) času društvenega obstoja častno
izkazale na raznih poljih vpadljivočih umet-
nosti. „Vesna“, se je udeležila korporativno
I. jugoslovanske razstave v Beogradu, za jako
častnim in dobrim gmetnim vstopom; posa-
mični člani so razstavliali tudi drugod. Došlo
je na „Vesno“, dosti naročil iz domovine, ki
jih je društvo izvršilo na zadovoljnost in ve-
selje naročiteljev in želo zanje obilo priznanja
in pohvale. Pretežna večina članov je takrat
še obiskovala umetniške šole. Od tistih dob
pa so si znanje izpopolnili in se izurili v
svojih strokah tako, da danes lahko prevze-
mljevo v izvršitev velika naročila, ki bi jim
takrat delala še težava. Dokaz so dejstva.

Klub izvršuje najrazličnejša naročila, ki
spadajo v področje risarstva in slikarstva
umetnosti: načrte za reklamne namene, n. pr.
etikete, risbe za inserate, plakate, vinjete za
vabila itd., razglednice, pisana damska darila,
risbe za opremo knjig, diplome, humoriistica,
portrete, pokrajinske slike, svete podobe za
sobe, cerkvene slike, razne umetnootbne na-
črte n. pr. načrte za pohištvo, posebno v
domaćem slogu i. dr.

Klub daje na zahtevo posojila.
Naslov: „Vesna“, Škofja Loka, Kranjsko.

Klub zaupa v narodno zavednost slov.
občinstva! Svoji k svojim! Zaupajmo svojim
močem! Ne capljajmo za tujcem, češ, tuja
stvar je vaelej gotovo dobra! Lahko se oas-
mosvojimo, da bo tujec čutil izpre-
membo, kadar pride v naše kraje
bodo naši kraji nosili pečat
domaćega duha!

Razne vesti.

Krokodil bežal iz zaboja. Iz Pariza po-
ročajo od 27. m. m.: Ko so s kolodvora
Saint Lazare vozili dva velika zaboja, je
nakrat eden zabojev padel na tla in iz zaboja
se je zvalil velik krokodil, ki se je nekoliko
ogledal okoli sebe, potem je pa ubral proti
ulici Amsterdam. Velik strah je spopal ljudi
na ulici in vse je bežalo. Le neki mladi mož
je imel toliko poguma, da se je z revolverjem
približal pošasti in petkrat nanjo ustrelil. Kro-
gole so pa od debelega oklopa kar odskočile,
ne da bi-le poškodovale živali. Slednjč so pri-
hiteli redarji, ki so navidezno boječo žival
zvezali in jo položili v nov zaboj.

Črna redkvena salata je jako priporočen
dodatek h kuhanemu ali pečenemu mesu. —
Ista se pripravi tako-le: Črna redker se naj-
prej olup, zatem zriblje na strgati v skledo,
ter potem polije z raztopljeno zabelo „Ceres“,
in sicer tako, da pride skoraj pokrita. Vrh
ke lahko potrese malo sladkorja in potem
zmeša. Pozneje se jo osoli, ter dolije malo
dobrega vinskega jesiha.

MALI OGLASI
se računajo po 3 stot. besedo; mastno
tiskane besede se računajo enkrat več.
Majmanjša pristojbina stane 40 stotink.
Plača se takoj.

Pozor! Naznanjam slavnemu občinstvu, pri-
jateljem in znanecem ter posebno po-
tovalcem in voznikom, da sem prevzel gostilno —
„Obri. konsumnega društva“ v Bazovici,
katera razpolaga s senčnatim vrtom, igrami za kro-
gije, hlevom, lopo ter sobami za prenočišča. Točim
izborna bela in črna vina ter pivo I. vrste. Gostilna
je preskrbljena vsako uro z gorkimi in miznimi je-
dili. Priporočam se za obilen obisk Ivan Treven,
gostilničar. 968

Nova slovenska brivnica ulica Sette Fontane 13
se priporoča slavnemu občinstvu za mno-
gobrojen obisk. Anton Novak. Svoji k svojim! 1279

Josip Stolf mizarški mojster, Trst, ulica
Belvedere št. 8, izvršuje
vsakovrstna mizarška dela.

Kdor se hoče zabavati ter pristna vina piti in
sploh dobro postrežen biti — to vse proti
zmernim cenam, naj prihi k „Stari Breskvi“ ulica
Belvedere, kjer se prodaja krasni teran, vipavsko
belo, istrsko črno vino, pivo, gorka in mizna jedila.
Za obilen obisk se priporoča J. Vidrih. 1332

Naznanjam slavnemu občinstvu iz mesta in
dežele, da sem prevzel dobro-
znano gostilno na Proseku „Pri Kavalinu“, katera
razpolaga s hlevom, senčnatim vrtom, z igrami na
krogije. Oddajo se tudi sobe letoviščarjem. Gostilna
je preskrbljena z gorkimi in miznimi jedili. Priporoča
se za obilen obisk udani Fran Adamič. 1330

Na plesišču pri „Stari Breskvi“ ul. Belve-
dere svira Svetovlanska godba.
Za obilen obisk se priporoča Krčmar in Godba. 1334

Kompanjona s približno 5000 kronami se
išče za prodajalno mešanega
blaga na deželi, katera ima na leto 120.000 kron
prometa. Ponudbe naj se pošljejo pod „Kompanjon“
na Inzeratni oddelek Edinosti. 1335

Prilika. Po jako nizki ceni se proda klavir.
Foscolo 22, V., 18 1336

Pri slovenski družini odda se krasna meblirana
soba. Ulica Boccaccio 14, IV. nad. 1287

Služkinja, ki je tudi večja streči goste v go-
stilni, se takoj sprejme. Mesečna
plača po dogovoru. Naslov pove Inzeratni oddelek
Edinosti. 1333

Pristen domač slivovec vdbi se v večjih in
manjših množinah pri Ant. Fatur,
Prem. Notranjsko. Cena po dogovoru. 1300

Pravi nanoški sir uljudno priporoča
podružnica: Franc
Skapin, centralna trgovka v Trstu, ulica sv. Katerine
št. 10. Telefon 970. 1320

Dobro izurjenega krojaškega pomoč-
nika sprejme takoj
Maks Kovačič, krojač v Postojni št. 122. 1295

Brivnica brez konkurence na Primorskem v
lepem trgu, več let obstoječa in do-
bro idoča, kjer se nahaja c. kr. okrajno glavarstvo
in vojaštvo, se takoj proda radi družinskih razmer.
Naslov pove Inzer. odd. Edinosti. 1331

Išče se spretnega mesarja za okolico. Kje?
pove Inz. odd. Edinosti. 1321

Visoškolac Hrvat, svršio talijansku gimna-
ziju, poučava talijanski jezik.
Ponudbe na Edinost pod „Revan“. 1228

Proda se ali v najem odda pekarna v sre-
dini mesta proti kavčji. Cena po
dogovoru. Naslov pri Edinosti. 1324

FILIP IVANISEVIĆ
zaloga dalmatinskega vina
lastni pridelek v Jesenicah pri Omišu
v ulici Valdirivo št. 17 (Telefon 1408)
v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadajje
priporoča slav. občinstvu svoje gostilne „All'Adria“
ulica Nuova št. 11 in „Al fratelli dalmati“, ulica
Gudeoche št. 8, v katerih toči svoja vina I. vrste.

Prodajalna !!

Tudi cela hiša z vrtom
oddaja se radi gospodarjeve smrti takoj
v najem pod dobrimi pogoji. Trgovina je
dobro vpeljana, na jako lepem prostoru in
obstoji od leta 1848. Poleg je trafika in mostna
tehtnica ter veliki prostori za skladišča. Po-
nudbe je pošiljati na naslov **A. ŠAPLA**,
Šturje—Ajdovščina—Notranjsko.

Kaka radost in kak ponos obhaja go-
spodinjjo ob pogledu na svetlo in čisto
kuhinjo. In 'kako urno je vse očiščeno
toliko pohištvo kolikor perilo. Čarobna
zadovoljnost in radost vladate na nje-
nem domu. Vse to pa se lahko doseže z
Schicht ovim milom

Gostilničar Kulat „Pri treh prijateljih“ v
Gorici, ulica Caserma 11, se
priporoča z dobro kuhinjo in izvrstnim vinom. 1322

Veliki obrtnijski zavod

Cosovel
Giovanni
TRST
ulica Chiozza št. 32
Telefon 1990
Izvršuje vsakovrstna
dela v železu in kovini
po cenah, da se ni bati
konkurence.

HOTEL „ABBAZIA“
Ulica Geppa št. 20, Trst
(Piazza Caserma) popolnoma pre-
novljen in preskrbljen z vsem
komfortom. Sobe od 2—4 naprej.
Omnibus k vsakemu vlakcu. Re-
stavracija slov. in nemško kuhinjo.
Cene zmerno. Udani J. Woschitz.

KLOBUČARNA

G. Doplicher
Trst, Corso 34
Klobuki prvih tovarn.
Potne in športne kape po
: : : zmernih cenah. : : :

Giulio Reddersen
TRST, ulica Giosue Carducci št. 23
: : TELEFON št. 813 : :
Kirurško orodje, ortopedični aparati,
Moderel, umetne roke in noge, bergije,
klni pasi, elastični pasi in nogovice,
elektroterapevitične priprave, aparati za
inhalacije.
SKLADIŠČE potrebščin za kirurško zdrav-
ljenje. Potrebščine iz gum' in neprodinrav-
 : : : : : blaga. : : : : :

Gostilna

„Alla Stella“
na trgu Goldoni in ul. G. Carducci 31.

Različna vina prve vrste
Marčno pivo in pivo Bock
(prve vrste)
Kuhinjo urejuje gospodinja sama
Svoji k svojim!

Zaloga obuvala
in lastna delavnica
PAVEL VISENTINI
Trst, ul. Giosue Carducci 31.
Velika izbira moških in
ženskih čevljev. — Po-
prave se izvršujejo toč-
no in solidno
po zmernih cenah

Caro & Jellinek

Družba z omejenim poroštvom
Internacionalno prevažanje in selitve
na vse kraje
s posebnimi zaprtimi vozovi.

Telef. 16-27. Trst - Ulica Carradori 15 - Trst.

ALEKS. FRANC MAYER - TRST
ŽGALNICA KAVE
TELEFON 1743.
Najboljši vir za dobivanje pečene kave.

Osnove vodnih napeljav :

za vzvišena, malovodna mesta,
vasi, dvorce, posestva, trdnjave,
gradove, tovarne, parke in vrte
za dovajanje vode na polja ob-
delana zemljišča itd. izgotovljam
pod garancijo na vsako višino in
oddaljenost brez stroškov in sa-
modelavne napeljave za hiše, ko-
pališča, stranišča, vodnjake, sa-
model. napajališča in gasilne
naprave.
Anton Kunz
ces. kr. dvorni zalagatelj
Največja slovan, trdnica,
monarhije.
Hranice (Moravsko)
Prospekti brezplačno im-
pošiljne prosto.

Zaloga tu- in inozem. vin, špirita, likerjev
in razprodaja na debelo in drobno

Jakob Perhauc, Trst

Via delle Acque 6, nasproti Caffè Centrale
Velik izbor francoskega šampanjca, penecih de-
zertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux
Burgunder, renskih vin, Mosella in Chianti. Rum,
konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovce
slivovec in brinjevec. Izdelki I. vrste, došli iz do-
stojnih krajev. Vsaka naročba se takoj izvrši. Raz-
pošilja se po povzetju. — Ceniki na zahtevo im-
franko. — Razprodaja od pol litra naprej.

Umetni zobje

Flombiranje zobov.

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Zusche

TRST
ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

Odlikov. tržaš. čevljarnica

„Calzoleria Triestina“
Trst, ulica Giosue Carducci 21

— Za peletno sezono —

izbera : obuvala

iz črnega in barvanega usnja za gospode, gospe za
dečke kakor tudi platnenih čevljev.

Zadnji uzorci, kroji in barve.
Delo solidno in natančno. — Jako zmerno cene.

Umetni
fotografični atelje
pri sv. Jakobu
ulica Rive št. 42 (pritličje)
TRST.
Izvršuje vsako fotografske dele kakor tudi
razgledne posnetke, notranjost, lokale, por-
celanaste, plošče za spomenike, itd. itd.
POSEBNOST
Povečanje vsakater fotografije.
Radi udobnosti P. M. naročnikov spre-
jema naročbe in jih izvršuje na domu
ali zvonj mesta.